

lekton aprobitan de Zamenhof kaj gramatikon kaj E-vortaron verkitajn de Vicente Inglada. En la sama jaro oni publikigis en Hispanio pliajn aliajn esperantaĵojn: vortaroj, gramatikoj, lernolibroj...

Oni devas rimarkigi ke la fontoj kiuj provizas al ni informon pri la agado de la pioniroj de Esperanto en Hispanio tute ne mencias, eĉ ne unufoje, Asturion. El la dokumentaro je kiu ni disponas ne eblas determini ĉu la scio pri la ekzistado de la Internacia Lingvo estis tiam jam alveninta al nia urbo kaj nia regiono. Verŝajne la diskoniĝo pri la esperantista afero en Asturio estis rezulto de la propaganda efiko de la universalaj kongresoj. Dum tiuj jaroj la iniciatinto de Esperanto, entuziasme helpita de liaj unuaj disĉiploj, plenumis gravan kaj intensan laboron de propagando kaj publika interrilatado celante diskonigi la ekzistadon kaj utilecon de la internacia lingvo Esperanto. Kiel supre menciite, en la jaro 1905 okazis en Bulonjo-sur-Marco (Francio) la unua el la universalaj kongresoj de Esperanto. Unufoje, homoj el pluraj landoj –inter ili kelkaj hispanoj– kaj diversaj lingvoj publike interparolis kaj debatis per komuna kaj neŭtrala lingvo. En la solena Malfermo de la kongreso la majstro diris:

post multaj miljaroj de reciproka surdamuteco kaj batalado, nun en Bulonjo fakte komenciĝas en pli granda mezuro, la reciproka kompreniĝado de la diverspopolaj membroj de la homaro, kaj unu fojon komenciĝinte, ĝi jam ne haltos, sed irados antaŭen ĉiam pli kaj pli potence ĝis la lastaj ombroj de la eterna mallumo malaperos por ĉiam. Gravegaj estas la nunaj tagoj en Bulonjo-sur-Marco kaj ili estu benataj.

La hispanoj partoprenintaj la kongreson profitis post ĝi ĉiun okazon por publikigi la novaĵon per la ĵurnaloj de iliaj loĝlokoj kaj prelegi pri la afero. Tiujare fondiĝis en Hispanujo pliaj Esperanto-grupoj: La Coruña, Solsona, El Royo (Soria), Enguera (Valencio), Barco de Valdeorras (Orense), Barcelono (pluraj grupoj)... La sekvan jaron, en Bilbao oni akceptis Esperanton post tio ke la sciencisto Torres Quevedo faris fervoran deklaron favore al tiu internacia lingvo. Tiam fondiĝis Esperanto-grupoj ankaŭ en Burgos, Kartañeno, Castellón, La Guardia (Jaén), Portugaleta, Benicarló, Sabadell, Donostio, Kompostelo, Sestao, Simat de Valldigna, Tarancón, Tortosa...

Tiujare la dua universala E-kongreso okazis en Ĝenevo (Svisio), ankaŭ kun la ĉeesto de Zamenhof kaj ankaŭ kun la ĉeesto de grupo da entuziasmaj hispanaj geesperantistoj. Iu el ĉi lastaj raportis pri la vojaĝo dirante ke en la stacidomo de Avinjono, hispanoj, angloj, francoj... plenigis jam plurajn vagonojn, tra kies fenestroj vidiĝis multnombraj verdaj flagoj, kaj eliris torento da gajaj kantoj. En sia kongresa parolado, Zamenhof akcentis la ligan de la lingvo Esperanto kun la interna ideo de batalado por libereco, por la homaj rajtoj, por la paco, interkompreno kaj amo inter la homoj, inter la popoloj, inter la diversaj etnoj kaj religioj...

Ĉi tiu kongreso, same kiel tiu de la antaŭa jaro, estis potenca reklamo por interesi la hispanan publikon pri la praktika utileco de Esperanto. Oni publikigis multajn ĵurnalajn artikolojn pri la temo.

Pliaj E-grupoj kaj societoj estis fonditaj en la lando: Alikanto, Albaceto, Tortoso, Medina-del-Campo, Carcagente (Valencio), San-Fernando (Cadiz), Santurce, Palma, Lleida, Salamanko, Bermeo, Eibar, Ĝibraltaro...

La tria universala kongreso okazis en la jaro 1907 en Cambridge (Britio) kun simila sukcesa rezulto en kio rilatas al la propagando antaŭ la publiko. Zamenhof estis akceptita en la urbon kun grandaj honoroj fare de la aŭtoritatoj. Tio fariĝis ĝenerala komponaĵo de ĉiu universala kongreso en kiu li partoprenis. La entuziasmo kaj la optimismo regis tiam en la esperantistaj vicoj ĉar ŝajnis ke la publiko bone akceptadis la esperantismon, tiel la lingvon mem kiel la

ideon kiu animis ĝin.

En la lando plu daŭris la fondiĝo de esperantistaj grupoj kaj asocioj kaj ankaŭ oni publikigis kelkajn librojn kaj revuojn en Esperanto. En la jaro 1908 la universala kongreso estis en Dresdeno (Germanio). Ĉeestis la solenan Malfermon du mil personoj, kaj la forumo disvolviĝis kun simila pompo kaj socia resonado kiel la antaŭaj. Oni prenis tie gravan decidon por la hispana esperantistaro: oni aprobis ke la kongreso de la sekva jaro okazu en Barcelono.

Estis en tiu etoso de optimismo kaj entuziasmo kiam estis fondita la unua esperantista rondo en Asturio, la E-grupo de nia urbo: **Astura Esperanta Asocio.**

Zamenhof kaj lia edzino en la universala kongreso de 1905